

[Tholstrup.]

—, kan kun overvindes, når der er mange og alsidige salgsorganer og mange, der har fordel af at drive salgsforretning.

Jeg står ikke her for at varetage den private handels interesser. Som landmand solgte jeg og købte jeg lige så gerne til og fra andelsforetagender som private; for mig var prisen ene afgørende. Det samme gælder i mit nuværende erhverv. Hvis man i handel bruger andre kriterier, kommer man i reglen galt af sted. Desuden, handelsfolkene klarer sig nok. Det er kun et fåtal, det drejer sig om. Mange af dem vil kunne finde ansættelse i de nye truste, og mange af dem er dygtige folk, der kan skaffe sig deres udkomme ved handel med andre ting.

Men hvad med landmændene, som troskyldigt overlader deres produkter til bureaukraterne? Skal de fortsat nøjes med de underpriser, som disse kontorer kan skaffe dem? Vi så, hvordan flæskemonopolet, som eksisterede fra 1932 til krigens udbrud, demoraliserede hele svineproduktionen og fordyrede den ved stupid ensidighed. Man underforsynede dengang det gode, sunde hjemmemarked ved at halvere tilførslerne, man hindrede private i at oparbejde nye udenlandske markeder, og selv gjorde monopolet sig ikke store anstrengelser for at finde andre afsætningsmuligheder. Produktionen blev flyttet fra de folk, der havde specialiseret sig på svineopdrættens område, over til kvægavlerne ved, at man uddelte svinekort i forhold til areal og kohold. Dette fordyrede produktionen med mange millioner foderenheder, fordi det blev ukyndige folk, der så kom til at opfede svinene.

Vi har set nu efter krigen, hvorledes man gang på gang har solgt smørret på langtidsaftaler til underpriser, sidst en langtidsaftale på 6 år, hvorved man har fraveget det gamle, sunde princip at få dobbelt så meget for smørret, som flæsken sælges til. Skønt flæsken opnår omkring 4 kr., sælger man smørret til godt 5 kr., medens det burde koste 8 kr. Det er resultatet af centraliseret handel. Sjældent har nogen fået tydeligere dokumentation for uduelighed end den, Aarhuskontoret har fået gennem afslutningen af langtidsaftalen med England. Det er muligt, at formanden er en dygtig landmand, ja endog en usædvanlig dygtig landmand, og at direktøren, eller hvad han er, er en dygtig bogholder eller en usædvanlig dygtig kontormand, men som forretningsfolk har de afsløret sig selv som håbløst umulige og kostbare for landet og ruinerende for landbruget.

Så har der endda været røster i udvalget

fra andelsfolk og landbrugsorganisationsfolk om, at landbruget var så glad for disse langtidsaftaler, men man tør dog ikke gå ud og hente et bevis herfor ved at benytte det forslag, som jeg stillede ved retsforbundets forespørgselsdebat, om at udstykke langtidskontrakterne direkte til hver enkelt landmand, således at han selv kunne tage stilling til, om han ville sælge sit smør 6 år frem i tiden til fast pris uden noget som helst forbehold med hensyn til værdien af betalingsmidlerne, eller om han ville sælge til dagens pris og tage de chancer og muligheder og den risiko, der er forbundet med et sådant salg. Løvrigt ville det være en glimrende måde at få afviklet vore handelsaftaler på. Hvis mejeriorganisationerne blot kan få placeret halvdelen af det smør, de har lovet til England, hos tilfredse landmænd uden tvangsmidler, så vil jeg bøje mig i dyb ærbødighed for ledelsen af Aarhuskontoret og aldrig mere vove mig frem med en offentlig udtalelse om dette kontors uduelighed. Det er et sådant kontor og lignende kontorer, landbrugsorganisationsmændene nu sætter deres lid til; men hvad med de enkelte landmænd? Det er for os afgørende, at medlemsskabet er absolut frivilligt, ikke alene for de enkelte mejerier eller salgsorganisationer, men også for de enkelte producenter indenfor eller udenfor organisationerne. Pengene tilhører landbruget, vel, men det betyder de landbrugere, der har fået for lidt for deres produkter, dengang pengene kom i kassen, og det betyder, at pengene tilhører de enkelte landmænd. Derfor kan disse penge ikke anvendes til at bygge en kæmpetrust op. Det vil vi i hvert fald modarbejde.

Landbrugsministeren (Bording): Jeg takker ordførerne, fordi jeg har forstået på deres udtalelser, at ingen af dem går imod, at det lille forslag, der her foreligger til behandling, bliver vedtaget. Jeg tør ikke sige, at det er nogen varm anbefaling, de forskellige ordførere har givet forslaget, og det er heller ikke med samme begrundelse, de har ladet være at gå imod det, men jeg er en nøjsom mand, og jeg takker for, at man ikke er gået imod forslaget, idet jeg selv anser det for en nødvendighed at få klaret de spørgsmål, som må klares, når man nu vil gå over fra de ministerielle udvalg til organisationsudvalg.

Det ærede medlem hr. Hans Pinstrup sagde for sit og sit partis vedkommende, at han kunne gå med til forslaget, havde jeg indtryk af, fordi han mente, at det ville være rigtigt i fremtiden at fortsætte med